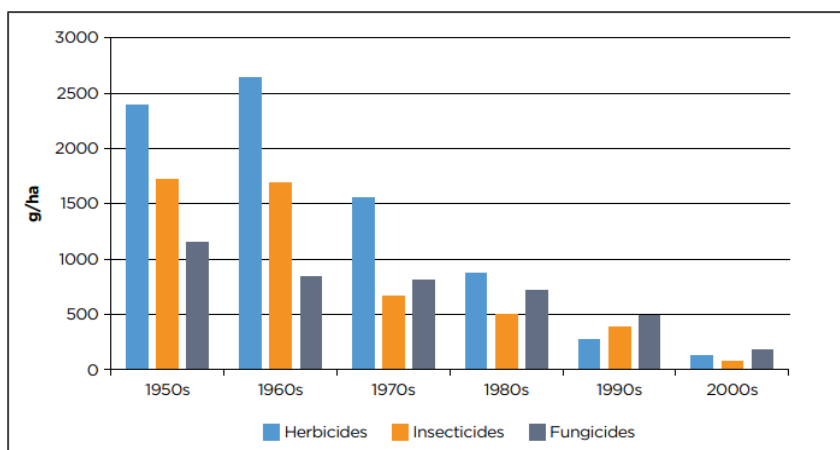

Input - Algemeen Overleg Gewasbeschermingsmiddelen d.d. 31 oktober 2019

Met het oog op het Algemeen Overleg Gewasbeschermingsmiddelen dat op 31 oktober 2019 plaatsvindt in de Tweede Kamer willen wij u informeren over de volgende punten:

1. Ook nieuwe middelen en bedrijfseconomisch perspectief nodig voor Toekomstvisie Gewasbescherming 2030

Samen met diverse partijen vanuit de land- en tuinbouwsector werkt Nefyto op dit moment aan het uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. Een gezamenlijk gedragen visie, waarin Nefyto actief wil bijdragen aan de drie doelen, (1) weerbare plant- en teeltsystemen, (2) nagenoeg emissieloos en nagenoeg zonder residu en (3) verbinden landbouw en natuur. Nefyto plaatst hierbij echter wel de kanttekening dat de Toekomstvisie, en ook het tijdsad voor de nadere uitwerking ervan, zeer ambitieus is. De richting van de visie sluit goed aan bij de dagelijkse praktijk van de bij Nefyto aangesloten bedrijven; de gewasbeschermingsmiddelensector zet zich voortdurend in om nieuwe middelen te ontwikkelen en het gebruik van middelen duurzamer te maken, zoals ook te zien is in figuur 1 (reductie van gemiddelde hoeveelheid actieve stof per hectare). Veel inspanningen vinden plaats op het gebied van biologische en laag-risico middelen; daarnaast werken de Nefyto-bedrijven aan weerbare teeltsystemen. Echter, duidelijk is dat er nog belangrijke opgaven zijn, waarmee het realiseren van de ambities in de visie valt of staat. Het beschikbaar komen van nieuwe (groene) middelen en ook het bedrijfseconomisch perspectief voor de teler, behoren daartoe.

Figuur 1: Average active ingredient application rates over time¹. Source: McDougall, CropLife 2018

2. Baseer besluitvorming middelen op wetenschap

De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer laten weten dat zij met de sector overlegt om afspraken te maken over het gebruik van glyfosaat. Waar bewindspersonen in het verleden besluiten baseerden op adviezen van instanties, zien we nu meer en meer een afweging op politieke gronden. Nefyto vindt dit een zorgwekkende ontwikkeling en is hierin niet de enige. Tijdens het recente boerenprotest te Den Haag benadrukten ook de boeren de noodzaak van op wetenschap gebaseerde besluitvorming over toelating en de beschikbaarheid van middelen. Gezien de technische en wetenschappelijke complexiteit, horen besluiten over individuele gewasbeschermingsmiddelen niet thuis in de politiek. Politieke inmenging in de toelating van gewasbeschermingsmiddelen ondermijnt het vertrouwen van de industrie in de toelatingsprocedure, waardoor investeringen in nieuwe, groene en innovatieve middelen achterwege blijven en de gereedschapskist voor de teler leger en leger wordt.

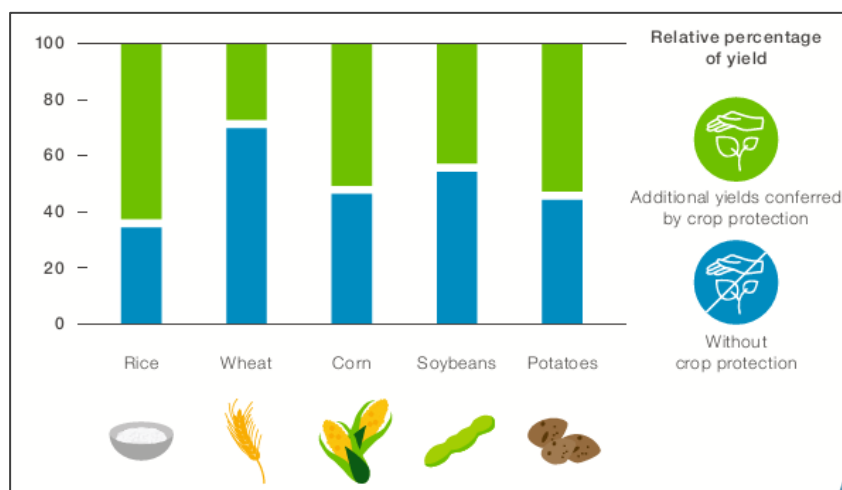
¹ [Average active ingredient application rates over time](#)

3. Tekortkomingen in de Bee Guidance leiden tot onnodig verdwijnen van middelen

Al geruime tijd wordt er gesproken over de tekortkomingen van de Bee Guidance en dat is volgens Nefyto veel te lang. Ondertussen verliezen gewasbeschermingsmiddelen hun toelating, omdat EFSA de onwerkbare bijenrichtlijn inmiddels wel gebruikt. De belangrijkste kritiekpunten van de huidige Bee Guidance zijn:

- Diverse testmethoden ontbreken waardoor de guidance voor deze onderdelen niet kan worden toegepast;
- Voor het onderzoek naar effecten van één middel is een landoppervlak met de omvang van Malta nodig.

Ontbrekende testmethoden leiden automatisch tot gaten in het toelatingsdossier (“data gaps”), waardoor onnodig veilige middelen van de markt verdwijnen en telers essentiële middelen kwijtraken voor het beschermen van hun gewassen. Oogst- en kwaliteitsverliezen zijn het gevolg. In figuur 2 ziet u voor een aantal gewassen welk deel van de oogst verloren gaat als er geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.

Figuur 2: Relative percentage of yield². Source: Oerke, Bonn University, Journal of Agricultural Sciences 144/2006

4. Zorgen over beschikbaarheid adequaat middelenpakket voor gangbare en biologische teelt

Steeds meer belangrijke actieve stoffen van gewasbeschermingsmiddelen verdwijnen van de markt en nieuwe effectieve alternatieven komen nauwelijks beschikbaar. De teler werkt aan een gezond, duurzaam en veilig product, maar heeft hiervoor steeds minder instrumenten tot zijn beschikking. Dagelijks ontvangen wij geluiden uit de land- en tuinbouw over knelpunten en zorgen over de oogstzekerheid en kwaliteit, waarbij het boerenprotest, zoals bovenstaand beschreven, de zorgen zeer duidelijk bevestigde. Daarboven nemen, door het verdwijnen van de actieve stoffen, ook de zorgen toe over resistentie-ontwikkeling van ziekten, plagen en onkruiden.

5. Geruststellende resultaten Onderzoek Blootstelling Omwonenden

Nefyto is blij met de geruststellende resultaten van het Onderzoek Blootstelling Omwonenden. Het RIVM én het Ctgb concludeerden immers dat er geen grenswaarden overschreden zijn en dat de blootstelling aan de onderzochte middelen op de juiste wijze wordt ingeschat in de huidige toelatingsbeoordeling. Uit het gezondheidsonderzoek van juli 2018 blijkt zelfs dat mensen die dichtbij landbouwpercelen wonen gemiddeld iets gezonder zijn dan personen die daar ver vandaan wonen.

² [Here-are-the-facts-about-agriculture-and-nutrition-brochure](#)

Het RIVM stelde ook vast dat op onderdelen nader onderzoek gewenst is en dat dit indien nodig op termijn kan leiden tot aanpassingen van de toelatingsprocedures. Ook de Gezondheidsraad zal opnieuw advies uitbrengen. Nefyto ziet deze onderzoeken en het nieuwe advies van de Gezondheidsraad met vertrouwen tegemoet en hoopt dat dit kan bijdragen aan het in perspectief plaatsen van maatschappelijke zorgen.

6. Geen duidelijke oorzaak voor de ziekte van Parkinson

Recent verscheen het bericht in de media over de ziekte van Parkinson op het platteland, waarbij gewasbeschermingsmiddelen werden genoemd als mogelijke oorzaak. Nefyto snapt dat de berichtgeving kan leiden tot bezorgdheid en wil daarom graag benadrukken dat neurotoxicologische studies standaard worden gedaan door de bij Nefyto aangesloten bedrijven én daarnaast vast onderdeel zijn van de toelatingsprocedure van gewasbeschermingsmiddelen. De resultaten van deze studies worden in het kader van de toelatingsprocedure gedeeld met en beoordeeld door EFSA en het Ctgb. De uitkomsten van de studies kunnen ook aanleiding zijn de ontwikkeling van een actieve stof te stoppen en de procedure voor de toelating niet te starten.

Tot op heden is er (wereldwijd) geen duidelijke oorzaak gevonden voor de ziekte van Parkinson, wat men wel weet is dat er waarschijnlijk meerdere oorzaken zijn die samen verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van de ziekte. Uiteraard zijn veilige en verantwoorde gewasbeschermingsmiddelen voor Nefyto het uitgangspunt. Nefyto hecht aan een wetenschappelijke basis voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen. Nieuwe wetenschappelijke ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn de protocollen voor de toelating aan te passen en Nefyto-leden zijn beschikbaar om hun kennis en expertise voor de ontwikkeling van deze protocollen in te brengen.

Daarnaast blijven de bij Nefyto aangesloten bedrijven zich inspannen om de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen steeds te verbeteren en mogelijke risico's voor mens, dier en milieu verder te verlagen. Nieuwe actieve stoffen, verbeterde toepassingen, verbeterde technieken en digitalisering helpen daarbij.

7. Resistente Aspergillus en handelingsperspectieven

Bij de schimmel *Aspergillus fumigatus* is resistentie ontstaan tegen medicijnen op basis van azolen. Onderzoek heeft inmiddels geleid tot handelingsperspectieven om de ontwikkeling en de verspreiding van de resistente *Aspergillus* te verminderen. In het onderzoek is compostering van afval bij de teelt van bloembollen onder andere als bron voor de resistente *Aspergillus* aangewezen. Alhoewel het onbekend is of deze bron ook daadwerkelijk een rol speelt bij de resistentievorming tegen de betreffende medicijnen, wil Nefyto, vanuit Product Stewardship, graag proactief bijdragen aan eventuele oplossingen. Daarom is Nefyto betrokken bij het actieplan van de KAVB om afval van bloembollen gecontroleerd te verwerken.